

DKT.6146.17.2024

POSTANOWIENIE NR 447/2024
KOMISARZA WYBORCZEGO W KATOWICACH I
z dnia 12 marca 2024 r.

Na podstawie art. 167 § 3 w zw. z art. 167 § 1 pkt 1 i 432 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 2408 ze zm.) w związku z wniesionym przez pełnomocnika wyborczego komitetu wyborczego pod nazwą Komitet Wyborczy Wyborców Bezpieczny Bieruń w dniu 8 marca 2024 roku odwołaniem od uchwały nr 6 Miejskiej Komisji Wyborczej w Bieruniu z dnia 5 marca 2024 roku, Komisarz Wyborczy w Katowicach I

postanawia

1. oddalić odwołanie.
2. postanowienie przekazać przewodniczącemu Miejskiej Komisji Wyborczej w Bieruniu oraz podać do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej, jak również poprzez wywieszenie na tablicy informacyjnej Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Katowicach.
3. postanowienie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Uchwałą nr 6 z dnia 5 marca 2024 r., Miejska Komisja Wyborcza w Bieruniu odmówiła rejestracji zgłoszenia listy kandydatów na radnych komitetu wyborczego pod nazwą Komitet Wyborczy Wyborców Bezpieczny Bieruń, w okręgu wyborczym nr 10, w wyborach do Rady Miejskiej w Bieruniu, zarządzonych na dzień 7 kwietnia 2024 roku, z powodu niezyskania wymaganego poparcia wyborców.

Zgodnie z treścią przedmiotowej uchwały, w dniu 2 marca 2024 r. o godz. 11.58 Pani Małgorzata Pustelnik – pełnomocnik wyborczy Komitetu Wyborczego Wyborców Bezpieczny Bieruń, zgłosiła do Miejskiej Komisji Wyborczej w Bieruniu listę kandydatów na radnych w okręgu wyborczym nr 10. W trakcie badania zgłoszenia, Miejska Komisja Wyborcza w Bieruniu stwierdziła, że zgłoszona lista kandydatów nie uzyskała wymaganego poparcia wyborców, tj. 25. Wśród stwierdzonych wad w zakresie podpisów poparcia wyborców wskazano:

- brak PESEL;
- brak daty poparcia.

Wobec faktu, że usunięcie wskazanych wad dotyczących wykazu podpisów, nie było możliwe w terminie ustalonym dla dokonywania zgłoszeń tj. do godziny 16-tej w dniu 4.03.2024 r., Miejska Komisja Wyborcza w Bieruniu, na podstawie art. 430 § 2 Kodeksu wyborczego postanowiła odmówić rejestracji zgłoszenia listy kandydatów na radnych komitetu wyborczego pod nazwą Komitet Wyborczy Wyborców Bezpieczny Bieruń, w okręgu wyborczym nr 10, w wyborach do Rady Miejskiej w Bieruniu, zarządzonych na dzień 7 kwietnia 2024 roku.

Od uchwały nr 6 Miejskiej Komisji Wyborczej w Bieruniu z dnia 5 marca 2024 r. odwołanie z dnia 7 marca 2024 r. (data wpływu: 8.03.2024 r.) złożyła Pani Małgorzata Pustelnik - pełnomocnik wyborczy komitetu wyborczego pod nazwą Komitet Wyborczy Wyborców Bezpieczny Bieruń.

W ocenie Komisarza Wyborczego w Katowicach I, argumentacja pełnomocnika wyborczego komitetu wyborczego wyborców pod nazwą Komitet Wyborczy Wyborców Bezpieczny Bieruń nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie należy podnieść, że po analizie wniesionego przez pełnomocnika wyborczego Komitetu Wyborczego Wyborców Bezpieczny Bieruń Pani Małgorzata Pustelnik, Komisarz Wyborczy w Katowicach I zauważa, że wnosząca odwołanie prawdopodobnie nie zna procedury wyborczej, a także nie rozróżnia procesu potwierdzenia zgłoszenia do rejestracji listy kandydatów od rejestracji zgłoszenia listy kandydatów na radnych.

Należy zatem w pierwszej kolejności podkreślić, że kodeks wyborczy kompleksowo reguluje proces wyborczy, dlatego do kodeksu wyborczego nie stosuje się procedury administracyjnej. Niektóre przepisy kodeksu wyborczego wskazują na odesłanie do innych procedur, jednak stanowią one wyjątki. W sprawach związanych z Kodeksem wyborczym, o ile stosuje się inne procedury, to co do zasady stosuje się procedurę cywilną, jedynie w nielicznych przypadkach, które w sposób jasny muszą wynikać z przepisu prawa, stosuje się inną procedurę. Nawet w przypadkach, w których Kodeks wyborczy przewiduje możliwość wydania decyzji administracyjnej tj. art. 20 oraz 22 Kodeksu wyborczego, niezadowolonej z rozstrzygnięcia stronie służy skarga do sądu rejonowego – sądu powszechnego.

Jeżeli w Kodeksie wyborczym nie ma przepisów odsyłających do Kodeksu postępowania administracyjnego, w tym procedury sądowo-administracyjnej, takiej drogi sądowej nie można domniemywać, stosując bezpodstawnie wykładnię rozszerzającą.

Komisja nie miała zatem obowiązku uzasadniać swojej uchwały, zgodnie z przepisami kodeksu postępowania administracyjnego, a sporządzone uzasadnienie nie budzi wątpliwości Komisarza Wyborczego.

Odnosząc się do pozostałych zarzutów należy wskazać co następuje.

Zgodnie z art. 428 §1 Kodeksu wyborczego „(..) *Listy kandydatów, odrębnie dla każdego okręgu wyborczego, zgłasza się do gminnej komisji wyborczej najpóźniej w 34 dniu przed dniem wyborów do godziny 16.00, wraz z wykazem podpisów(..)*”. W przypadku wyborów samorządowych zarządzonych na dzień 7 kwietnia 2024 roku, zgodnie z kalendarzem wyborczym był to dzień 4 marca 2024 roku.

Kolejne przepisy kodeksu wyborczego wskazują co powinno zawierać takie zgłoszenie, a następnie art. 429 Kodeksu Wyborczego określa zakres czynności, w tym przypadku Miejskiej Komisji Wyborczej w Bieruniu, przy przyjmowaniu takiego zgłoszenia.

Art. 429 Kodeksu wyborczego stanowi „(..) *Gminna komisja wyborcza, przyjmując zgłoszenie, niezwłocznie bada, czy zgłoszenie jest zgodne z przepisami kodeksu. Na każdym zgłoszeniu komisja odnotowuje datę i godzinę oraz liczbę porządkową jego wpływu (..)*”.

Do tych czynności, zgodnie z uchwałą nr 58/2024 Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 12 lutego 2024 r. w sprawie wytycznych dla terytorialnych komisji wyborczych dotyczących wykonywania zadań do dnia głosowania w wyborach organów jednostek samorządu terytorialnego zarządzonych na dzień 7 kwietnia 2024 r., zwane dalej „Wytycznymi PKW”, należy zaliczyć w szczególności czy zgłoszenie zostało podpisane przez uprawnioną osobę i czy zawiera pełne dane i dokumenty przewidziane w art. 425-427, art. 457 lub art. 464 Kodeksu wyborczego. Następnie Komisja numeruje

i opatruje pieczęcią komisji wszystkie arkusze wykazu podpisów, odnotowuje datę i godzinę oraz liczbę porządkową wpływu, a następnie wydaje potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia.

Komisja nie jest zatem obowiązana do sprawdzenia wykazu podpisów, a także pozostałych dokumentów w dniu przyjmowania zgłoszenia, powinna bowiem tego dokonać w terminie nie dłuższym niż 3 dni.

Jak wynika z potwierdzenia zgłoszenia do rejestracji listy kandydatów na radnych Komitet Wyborczy Wyborców Bezpieczny Bieruń do okręgu wyborczego nr 10 sporządzonego przez Miejską Komisję Wyborczą w Bieruniu oraz wyjaśnień Komisji, pełnomocnik wyborczy Komitetu Wyborczego Wyborców Bezpieczny Bieruń Pani Małgorzata Pustelnik zgłosiła listę kandydatów na radnych w okręgu nr 10 w dniu 2 marca 2024 roku o godz. 11.58. Następnie Pani Pustelnik otrzymała potwierdzenie zgłoszenia do rejestracji listy kandydatów na radnych sporządzone przez Miejską Komisję Wyborczą w Bieruniu, w którym nie zostało umieszczone pouczenie, o możliwości obecności przy sprawdzaniu wykazu podpisów wyborców. Niemniej nie miało to wpływu na dalszy tok postępowania i oceny dokonanego zgłoszenia. Do zgłoszenia załączono m.in. 3 arkusze wykazu podpisów obywateli popierających listę, które zawierały łącznie 36 podpisów. Jak wynika z wyjaśnień Komisji, a w szczególności protokołu wewnętrznego nr 5 – zbiorczego ustalenia dotyczącego weryfikacji wykazu podpisów wyborców popierających zgłoszenie listy kandydatów, Komisja po przeanalizowaniu uznała, że 22 podpisy są złożone wadliwie, a liczba wyborców, którzy prawidłowo udzielili poparcia wynosi 14. **Podczas gdy, zgodnie z art. 427 §1 pkt 7 Kodeksu Wyborczego, powinno być co najmniej 25 podpisów.**

Należy zatem odróżnić przeprowadzenie czynności przez Komisję związanych z przyjęciem zgłoszenia do rejestracji listy kandydatów na radnych od czynności związanych z samą rejestracją listy kandydatów na radnych.

Komisja zatem przy przyjmowaniu zgłoszenia przeprowadziła szereg czynności, o których mowa w wytycznych PKW, natomiast zbadaniem zgłoszenia zajęła się od dnia 5 marca 2024 roku od godziny 12:45.

Z uwagi na fakt, że Komisja przeprowadziła badanie zgłoszenia w zakresie podpisów poparcia w dniu 5 marca 2024 roku, nie było możliwe usunięcie wad zgłoszenia przez Komitet Wyborczy.

Komisja wyjaśniła, że „w dniu 2 marca 2024 r. Pełnomocnik wyborczy Komitetu Wyborczego Wyborców Bezpieczny Bieruń zgłosiła listy kandydatów na radnych w okręgach wyborczych nr 10 i nr 14.

Dołączone do zgłoszeń wykazy podpisów zawierały wymaganą liczbę wyborców udzielających poparcia. Ustalenie liczby wyborców spełniających wszystkie wymogi formalne nastąpiło po

weryfikacji numerów PESEL oraz adresów z Centralnym Rejestrem Wyborców. Następnie Komisja w regulaminowym składzie dokonała weryfikacji wykazu podpisów w zakresie czytelnych danych dotyczących: imienia, nazwiska, adresu, nr PESEL i daty udzielenia poparcia. Nieczytelne imię i nazwisko, niepełny lub niezgodny z CRW adres, brak lub błędny nr PESEL, a także brak daty udzielenia poparcia uznane zostało przez weryfikujących jako poparcie udzielone wadliwie. Jednocześnie stwierdzam, że podczas weryfikacji wykazu podpisów nie dokonano na nim żadnych skreśleń, poprawek i uzupełnień.

Ponieważ Miejska Komisja Wyborcza w Bieruniu nie stwierdziła innych wad niż dotyczące wykazu osób popierających, dlatego też nie wzywała Pełnomocnika do usunięcia wad. W wyniku weryfikacji wymogów formalnych dotyczących wykazu podpisów dla okręgu wyborczego nr 10 oraz okręgu wyborczego nr 14 okazało się, że dany wykaz podpisów nie posiada wymaganych „co najmniej 25 podpisów wyborców”, złożonych prawidłowo, stąd też Miejska Komisja Wyborcza w Bieruniu jednogłośnie podjęła uchwały o odmowie rejestracji zgłoszenia kandydata na radnego dla okręgu wyborczego nr 10 oraz okręgu wyborczego nr 14.”

Komisja zatem dopiero po przeprowadzeniu czynności związanych z badaniem zgłoszenia, a następnie badaniem wykazu podpisów mogła podjąć uchwałę w przedmiocie rejestracji listy kandydatów na radnych. Dopiero po przeprowadzeniu szeregu tych czynności, ustaliła w dniu 5 marca 2024 roku, że przedmiotowe zgłoszenie jest obarczone wadą braku wymaganej ilości podpisów.

W ocenie Komisarza Wyborczego w Katowicach I Miejska Komisja Wyborcza w Bieruniu postąpiła prawidłowo. Przystąpiła bowiem do badania zgłoszenia w terminie 3 dni od daty przyjęcia zgłoszenia do czego była uprawniona, a z uwagi na upływ terminu do przyjęcia zgłoszenia odmówiła rejestracji.

Zgodnie bowiem z art. 430 § 2 Kodeksu Wyborczego „(..) Jeżeli usunięcie wskazanych wad zgłoszenia nie jest możliwe w terminie ustalonym dla dokonywania zgłoszeń, komisja odmawia rejestracji zgłoszenia i niezwłocznie zawiadamia o tym osobę zgłaszającą listę.(..)”

Odnosząc się do zarzutu Komitetu co do uniemożliwienia uzupełnienia błędnych danych przez wyborcę, braku uzyskania stosownych wyjaśnień przez wyborców, należy podkreślić co następuje.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że w przeważających przypadkach wadą zgłoszenia w wykazie podpisów był brak lub wadliwie podany adres. W związku z czym należy przede wszystkim wyjaśnić jaką rolę przywiązuje ustawodawca do adresu zamieszkania.

Zgodnie z art. 427 § 3 Kodeksu wyborczego „(..) Wyborca udzielający poparcia liście składa podpis obok czytelnie wpisanego jego nazwiska i imienia, adresu zamieszkania, numeru ewidencyjnego PESEL oraz daty udzielenia poparcia (..)”. Zatem to ustawodawca wprost przesądził o konieczności

czytelnego wskazania wszystkich wymienionych wyżej danych (poza własnoręcznym podpisem) w wykazie osób udzielających poparcia m.in. dla zgłoszenia list kandydatów na radnych. Ponadto zasady dotyczące prawidłowego podania wszystkich danych w wykazie podpisów obywateli udzielających poparcia dla zgłoszenia kandydata są od wielu lat takie same we wszystkich wyborach. Ścisłe spełnienie ustawowych warunków przez udzielającego poparcia jest zatem niezbędne, gdyż niedotrzymanie chociażby jednego z nich uniemożliwia sprawdzenie, czy popierający zgłoszenie ujęty jest w stałym obwodzie głosowania w Centralnym Rejestrze Wyborców, a tym samym, czy posiada prawa wyborcze pozwalające na udzielenie poparcia w danym okręgu wyborczym.

Zgodnie bowiem z powołanym wyżej przepisem poparcia dla zgłoszenia listy kandydatów na radnych może udzielić wyłącznie wyborca stale zamieszkały w danym okręgu wyborczym. W związku z tym tylko adres zamieszkania może wskazać, czy spełniony został wymóg określony w powołanym przepisie. **Należy przy tym szczególnie podkreślić, że prawidłowe wskazanie m.in. adresu zamieszkania ma na celu nie tylko umożliwienie sprawdzenia posiadania prawa wybierania przez daną osobę, lecz także, co jest równie istotne, uwiarygodnienie, że podpis złożyła faktycznie osoba wskazana w wykazie, gdyż osoby składające podpisy znają swój adres zamieszkania.**

Miejska Komisja Wyborcza w Bieruniu dokonywała badania wykazu podpisów, przedstawionych przez pełnomocnika wyborczego, które nie budziły wątpliwości Komisji, co do ich prawdziwości. Komisarz Wyborczy w Katowicach I stwierdza przy tym, że wyjaśnienia wyborców, o których mowa w art. 430 § 1 Kodeksu Wyborczego, na co wskazuje pełnomocnik w odwołaniu, dotyczyć mogą jedynie potwierdzenia w szczególnych przypadkach, czy dany wyborca udzielał poparcia (np. w razie podejrzenia sfałszowania podpisu tego wyborcy, tj. wpisania danych osoby bez jej wiedzy), a nie na uzupełnianiu nieprawidłowo podanych w wykazie danych. W przypadku stwierdzenia przez Komisję, że zgłoszenie nie uzyskało wymaganego poparcia wyborców, odmawia jego przyjęcia, stwierdza wady i zwraca zgłoszenie, o ile jest czas na usunięcia wad zgłoszenia tj. złożenie nowego wykazu podpisów. Przepisy kodeksu wyborczego nie przewidują możliwości uzupełniania nieprawidłowo podanych danych. Tym bardziej, że Komisja jest związana treścią złożonego oświadczenia przez wyborcę udzielającego poparcia. Jeśli zatem wyborca udzielający poparcia nie wskazał adresu zamieszkania lub podał wadliwy adres, Komisja jest takim oświadczeniem związana. Przyjęcie odmiennej interpretacji, tj. umożliwienie w rzeczywistości poprawienia danych w wykazie poprzez np. uzupełnienie nieczytelnego imienia i nazwiska, wpisanie lub poprawienie błędnie podanego numeru PESEL albo uzupełnienie adresu, byłoby sprzeczne z regulacją, o której mowa w art. 427 § 3 Kodeksu wyborczego. Takie same zasady stosowane są wobec wszystkich komitetów wyborczych uczestniczących w wyborach. Dlatego też zarzuty w tym zakresie są bezzasadne.

Komisarz Wyborczy w Katowicach I w związku ze złożonym odwołaniem w dniu 8 marca 2024 roku, raz jeszcze sprawdził wszystkie zakwestionowane przez Komisję podpisy wyborców udzielających poparcia listy kandydatów, wykorzystując do tego Centralny Rejestr Wyborców. Komisarz Wyborczy w Katowicach I, po dokonaniu ponownej weryfikacji podpisów zakwestionowanych przez Komisję, uznał za nieprawidłowe 22 podpisy spośród 22 podpisów, które zostały uprzednio zakwestionowane przez Komisję. Za nieprawidłowe Komisarz uznał :

1. 1 podpis z powodu niepełnego lub nieczytelnego nazwiska, imienia;
2. 6 podpisów z powodu wskazania innego adresu;
3. 4 podpisów z powodu niepełnego lub nieczytelnego adresu;
4. 5 podpisów z powodu błędnego, niepełnego lub nieczytelnego nr PESEL;
5. 6 podpisów z powodu braku praw wyborczych do właściwej rady.

Komisarz Wyborczy w Katowicach I stwierdza, że mimo ponownej weryfikacji podpisów zgłoszenie kandydata nie uzyskało poparcia, o którym mowa w art. 427 § 1 Kodeksu wyborczego, gdyż liczba prawidłowych podpisów wyniosła 14. **Podczas gdy, zgodnie z art. 427 §1 pkt 7 Kodeksu Wyborczego, powinno być co najmniej 25 podpisów.**

Powyższe okoliczności w sposób niebudzący żadnych wątpliwości prowadzą do przyjęcia prawidłowego stanowiska, że komitet wyborczy pod nazwą Komitet Wyborczy Wyborców Bezpieczny Bieruń nie spełnił wymagań przewidzianych dla rejestracji listy kandydatów na radnych w gminie liczącej do 20 tys. mieszkańców, a zatem rejestracja listy kandydatów na radnych w okręgu wyborczym nr 10 przez komitet wyborczy pod nazwą Komitet Wyborczy Wyborców Bezpieczny Bieruń w wyborach do Rady Miasta Bieruń zarządzonych na dzień 7 kwietnia 2024 roku, była niedopuszczalna.

Uchwała nr 6 podjęta przez Miejską Komisję Wyborczą w Bieruniu z dnia 5 marca 2024 roku jest w ocenie Komisarza Wyborczego w Katowicach I prawidłowa.

W związku z powyższym, Komisarz Wyborczy w Katowicach I postanowił jak na wstępie.

KOMISARZ WYBORCZY
W KATOWICACH I

Michał Niedopytalski

Pouczenie:

Zgodnie z art. 432 § 2 Kodeksu wyborczego, na postanowienie komisarza wyborczego uznające odwołanie za nieuzasadnione osobie zgłaszającej listę przysługuje prawo wniesienia skargi Państwowej Komisji Wyborczej w terminie 2 dni od daty podania do publicznej wiadomości postanowienia komisarza wyborczego. Państwowa Komisja Wyborcza rozpatruje skargę i wydaje postanowienie w terminie 2 dni. Od postanowienia Państwowej Komisji Wyborczej nie przysługuje środek prawny.

